

Klímabarát ajánlások a klímabarát települések részére

A Klímabarát Települések Szövetség munkája iránt érdeklődők számára, olyan ajánlásokat fogalmazunk meg, amelyek az érdeklődők, az önkormányzati vezetők és a klímakoordinátorok számára segítséget nyújtanak abban, hogy megismerjék a klímabarát települések távlati céljait és az ezek megvalósítására kialakított kereteket.

I. Önkormányzatok számára megfogalmazott ajánlások

Az alapszabályban rögzített feltételeken –
<http://www.klimabarát.hu/dokumentum/az-egyeselet-alapszabalya> – kívül.

- 1/ Javasoljuk, hogy az Önkormányzat programjaiba és terveibe fokozatosan épüljenek be az éghajlatváltozás szempontjai (településfejlesztés, új beruházások, energiateljesítmény, közlekedés, építési szabályok).
- 2/ Kérjük, hogy készüljön minden évben egy beszámoló a klímastratégiában elfogadott célok és/vagy a Klímabarát Ajánlásokban megfogalmazott javaslatok megvalósításáról, és azt küldjék vissza a Szövetség részére.
- 3/ Kérjük, hogy az Önkormányzat lehetőségeihez mérten támogassa a klímakoordinátor tevékenységét a klímabarát programok megvalósításában, és a rendezvényeinken való részvételben.
- 4/ A Szövetség legfontosabb célja a klímatudatosság erősítése, ezért azt javasoljuk, hogy a helyi sajtóban és a település honlapján a helyi lakosság kapjon folyamatosan tájékoztatást a klímaváltozással kapcsolatos helyi, országos és nemzetközi hírekről.
- 5/ Javasoljuk, hogy a településen legyen évente legalább egy kiemelten a klímaváltozással foglalkozó program és ezen kívül minél több rendezvényen legyen szó erről is. A minél szélesebb körű társadalmi megszólítás érdekében célszerű, ha megtartják a jelesebb környezetvédelmi napokat (Föld Napja, Víz Világnapja, Környezetvédelmi Világnap, egyéb jeles napok) is.
- 6/ Javasoljuk, hogy az egyes rendezvényeknél legyen szempont a klímabarát megvalósítás is, mint pl.: élelmiszerfogyasztás és terítés (helyi vagy öko termékek előnyben részesítése, újrahasznosított vagy lebomló eszközök használata), vagy az energiatakarékosság.
- 7/ Javasoljuk, hogy jelenjen meg állandó jelleggel a Szövetségi tagságról egy rövid összefoglaló a honlapon, közösségi médiában, és az Önkormányzat épületén is a lakossága tájékoztatása érdekében.

II.A klímakoordinátor

A koordinátor a klímabarát település polgármestere által felkért személy. (Lehet az egyik képviselő, az önkormányzat dolgozója és más személy is.) A koordinátor feladata a sokirányú kapcsolattartás a Polgármester, az Önkormányzat és a Szövetség között.

Ajánlások a koordinátorok számára:

- 1/ Folyamatosan tájékozódjanak az éghajlatváltozással kapcsolatos kérdésekről és a helyi szintű (hazai és külföldi) programokról. Ezt megtehetik a Szövetség honlapjáról is.
- 2/ Az információkról tájékoztassák a település vezetőit és lakóit a település honlapján, vagy egy külön levelező listán, amelyet a kérdés iránt érdeklődő helyi lakosok kapnak meg. Lehetőleg a helyi sajtóban, hírlevélben és a közösségi oldalakon is jelenjen meg tájékoztató a fontosabb eseményekről.

- 3/ Vegyenek részt a Szövetség rendezvényein: koordinátori találkozók, szakmai napok, konferenciák, közgyűlések, egyéb rendezvények.
- 4/ Rendszeresen küldjenek beszámolót a településükön megvalósított klímabarát programokról a Szövetség részére (honlap hír elküldése, szkennert oldal újságból vagy hírlevélből, írásos beszámoló, egyéb formátum), lehetőség szerint képmelléklettel.
- 5/ Évente készüljön egy Klímakoordinátori jelentés a megvalósult klímabarát programokról és fejlesztésekről az erre rendszeresített formanyomtatványon, amit juttassanak el a Szövetség részére.
- 6/ Az időjárási események folyamatos megfigyelése és ezek rögzítése, valamint hozzáférhetővé tétele. Ahol van rá lehetőség, a légszennyezési mutatókkal is hasonlóan járjanak el.
- 7/ Rendszeresen olvassák a klímabarát Hírlevelet és ezt juttassák el a település önkormányzati és más vezetőihez, valamint minél több helyi lakoshoz (például a Hirdetőtáblán, vagy a honlapon).
- 8/ Tartsák a kapcsolatot a többi klímabarát településsel és a többi klímakoordinátorral.
- 9/ Ahol alapítható és hosszútávon fenntartható, ott alakuljon Klímakör. A Klímakör az éghajlatváltozással foglalkozó helyi lakosok társasága, melynek célja a klímastratégiában foglaltak megvalósítása. Ápoljanak jó kapcsolatot a helyi vezetőkkel, és működjenek együtt a programok kidolgozásában és megvalósításában. Elengedhetetlen, hogy minél több „közösségerősítő” programot szervezzenek, és minél több lakost megszólítsanak.
- 10/ Saját életmódjukkal mutassanak példát arra, hogy mit jelent a „klímabarát életmód”.

III. A klímabarát programok

- 1/ A klímatudatosság helyi szinten történő növelése programok és kiadványok segítségével: Klímastratégia, klímavédelmi célok és jó gyakorlatok népszerűsítése a települési rendezvényeken; jeles környezetvédelmi napok megtartása; civil szervezetekkel és szolgáltatókkal történő együttműködés; kiadványok készítése és terjesztése; rendezvények megjelenése a helyi médiában és a közösségi oldalakon.
- 2/ Az ételmiszer önellátás támogatása, például helyi piac és termékkör kialakítása, iskolai tankert létesítése, rövid ellátási lánc kialakítása, és lakossági tájékoztató kampány indítása.
- 3/ Hőség és UV riadó terv kidolgozása és alkalmazása: a lakosságot célszerű minden évben tájékoztatni a veszélyekről és a kidolgozott terv ajánlásairól.
- 4/ A „rendkívüli időjárási jelenségekre” való felkészülés (például árvíz, szárazság): a döntéshozók és a potenciálisan érintett csoportok bevonása a tervezésbe és a megvalósításba; társadalmi közzététel. Vizes és aszály stratégia készítése a helyi viszonyokra adaptálva.
- 5/ A zöld-felületek védelme és ezek arányának növelése: az intézkedések épüljenek be a településfejlesztési tervekbe; tájba illeszkedő, őshonos fák telepítése; „Egy születendő gyermek – egy elültetendő fa” program elindítása; erdősítés és fásítás; faállomány leltár készítése; virágosítási akciók.
- 6/ Komposztálás támogatása: komposztládák kiosztása oktatással egybekötve.
- 7/ Intézményi, iskolai klímaprogramok indítása, ezek támogatása: lakóhely környezeti ismerete, szemléletformáló szakkörök és klímabarát vetélkedők tartása, bevonás klímabarát programokba.
- 8/ A klímabarát közlekedés támogatása: kerékpárutak és –tárolók építése; alternatív hajtású járművek népszerűsítése és használata, a töltésükhöz szükséges infrastruktúra

támogatása; levegő- és környezetbarát tüzelőanyagok és emisszió csökkentő üzemanyagok használata.

- 9/ Az energiaellátásban a takarékoság és az alternatív energiaforrások használatának támogatása: önkormányzati fenntartású épületek fogyasztásának nyomon követése, fejlesztési tervek kidolgozása energia hatékony és alternatív energiaellátási beruházások megvalósítására.
- 10/ Zéró emisszió programok (nulla káros anyag kibocsátású épületek és járművek) alkalmazásának támogatása, pilot projektek indítása.
- 11/ Természet-közeli élőhelyek megóvása: értékőrző tájhasználati módok és természet közeli gazdálkodási formák alkalmazása; felszíni és felszín alatti vizek megóvása; a betelepülő kártevők és kórokozók elleni védekezéssel kapcsolatos ismeretek terjesztése.
- 12/ Hulladék keletkezésének minimalizálása és újrahasznosítása: törekvés a csomagolóanyagok használatának csökkentésére, megszüntetésére; szelektív hulladékgyűjtés és újrahasznosítás feltételeinek megteremtése.

A felsorolás további programokkal folyamatosan bővíthető.

Budapest, 2016.

Kovács Lajos
Elnök
sk.